

Рекомендована д-м фармац. наук, проф. Т.А. Грошовим

УДК 619:615.2:339.142.001](447)

АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА І РЕАЛІЗАЦІЇ ВЕТЕРИНАРНИХ ПРЕПАРАТІВ ДЕРЖАВНИМИ БІОФАБРИКАМИ УКРАЇНИ

©І.В. Бушуєва

Запорізький державний медичний університет

Резюме: сьогодні галузь ветеринарної фармації має усі можливості для того, щоб зайняти та утримувати позиції лідера на внутрішньому ринку дженерикових ветеринарних препаратів.

Для підвищення конкурентоспроможності продукції галузі ветеринарної фармації треба вирішити загальні завдання технологічного оновлення, пільгового кредитування та залучення інвестиційних ресурсів, підвищення ефективності науково-технічного забезпечення, а також підвищення стандартів якості на виробничих підприємствах, що передбачає сертифікацію виробництва за стандартами і запровадження правил GLP, GMP, GPP, GCP та ін.

Найактуальнішими з перелічених є завдання технологічного оновлення підприємств, які виготовляють ветеринарні біопрепарати, а також налагодження вітчизняного виробництва субстанцій і допоміжних речовин для виготовлення ветеринарних препаратів.

Ключові слова: державні біофабрики, ветеринарна фармація, розвиток галузі.

Вступ. За період 2007-2008 років державними біофабриками освоєно випуск 12 нових лікарських засобів. Херсонською біофабрикою з групи біологічних препаратів – вакцина проти вірусної діареї; Дніпропетровською біофабрикою з групи біологічних препаратів – Ритрован (вакцина інактивована проти ІРХ великої рогатої худоби, вакцина інактивована субодична проти колієнтеротоксимії (набрякової хвороби) поросят, а також препарати хіміко-фармацевтичної групи – Бороглюконат 20%, Неовіт (розчин вітамінів А Д₃ Е в олії), розчин новокаїну 0,5% і 2,0%, розчин глюкози 40%, Неолевамизол 7,5% і 10%, Неофлоксацин 2,5%, 5,0%, 10,0%. Сумська біофабрика освоїла випуск трьох препаратів, а саме: вакцини «Рабівак ХТТ», гелю гідроокису алюмінію і вакцини сухої живої проти Ньюкаслської хвороби птиці зі штаму “Ла-Сота” СПФ [3, 4, 5].

У 2007-2008 роках державними біофабриками було втілено у виробництво 18 нових препаратів.

Херсонською біофабрикою – вакцини проти бешихи свиней і сироватки преципітуючої сибірської. Дніпропетровською біофабрикою з ряду біологічних препаратів – Біофлорин (пробіотик), Емульсин – вакцина проти бешихи свиней, вакцини інактивованої субодичної проти сальмонельозу та еширихіозу тварин і з ряду хіміко-фармацевтичних препаратів – розчину глюконату кальцію 10 %, розчину хлористого кальцію 10 %, розчину кофеїну бензоату 10 % та 20 %, Фарматилу 5 % та 20 %, Іхглуковіту, Реанілону, Йодинолу. В план розширення асортименту ветпродукції Сумської біофабрики війшли такі біо-

логічні препарати, як вакцина проти паратифу поросят, вакцина культуральна проти хламідіозного абортів овець, вакцина антирабічна рідка культуральна зі штаму «Щелково-51», імуностимулятор КМІЕВ – 11, вакцина проти сибірки тварин жива спорова із штаму «СБ» концентрована, набір глобулінів для діагностики сказу в реакції імунофлуоресценції.

Інформаційні дані по Гожулівській біофабриці є неповними, тому досліджувані показники цього підприємства в загальних даних не враховували.

У подальшому дослідженні нами були проаналізовані чинники, представлені в таблиці 1.

З наведених у таблиці 1 основних показників виробничо-фінансової діяльності державних біофабрик станом на 2008 рік видно, що в 2008 році вироблена продукція збільшилася в обсязі по Дніпропетровській біофабриці майже в 6 разів, що складає 577 % порівняно з попереднім роком. Сумська державна біологічна фабрика за рік виробила продукції в 1,5 раза більше від торічного, що склало 142,6 %.

Харківська і Херсонська біофабрики також значно збільшили ці показники. Вони дорівнюють 123,8 і 145,6 % відповідно.

Аналізуючи отримані дані з реалізації ветпродукції, можна зробити висновок, що в 2008 році кожна з досліджуваних біофабрик (крім Херсонської) отримала значний відсоток прибутку – в 1,5 раза більший, ніж у 2007 році.

Таким чином, при підбитті підсумків аналізу основних виробничо-фінансових показників діяльності біофабрик, ми дійшли висновку, що

Таблиця 1. Виробництво і реалізація ветеринарних препаратів (біологічної і хіміко-фармацевтичних груп) державними біофабриками України (станом на 2008 рік)

№ за/п	Найменування чинників	Державні біологічні фабрики				РАЗОМ
		Дніпропетровська	Сумська	Харківська	Херсонська	
1	Кількість препаратів, що випускається:	36	29	40	19	124
	з них біологічних	11	29	0	19	59
2	Впроваджено завершених наукових розробок у виробництво	8	3	0	1	12
3	Нові препарати, готові до впровадження у 2008 році	10	6	0	2	18
4	Вироблено продукції, тис. грн у 2007 році	469,7	7655,7	2898	2397	13421,0
	у 2008 році	2708,2	10919,4	3587	3484	20698,0
	% відношення 2008/2007 рр.	577	142,6	123,8	145,6	154,2
	у т.р. за держзамовленням	960	7178,8	400	1577	10115,8
	% держзамовлення	33	65,7	11,1	58,1	48,8
5	Реалізовано продукції, тис. грн (без ПДВ) у 2007 році	607,1	7005,7	3066	2383	13062,0
	у 2008 році	2783,9	11150,7	3685	3777,9	21397,5
	% відношення 2008/2007 рр.	459	159,2	120,2	158,5	163,8
6	Рівень рентабельності, % у 2007 році	0,3	0,1	5,2	-15,0	-
	у 2008 році	16,7	24,3	7,0	5,9	13,5
7	Завантаження виробничого обладнання, %	90	51,3	75	22	60

лідуюче положення з охоплення ринку своєю продукцією займає Харківське підприємство (40 препаратів). З проведення наукових розробок і впровадження нових препаратів перше місце посідає Дніпропетровська біофабрика. Сумська біофабрика є лідером за кількістю вироблених біологічних препаратів.

Крім того, на підставі проведеного аналізу видно, що Херсонське підприємство біопрепаратів не є рентабельним (показник складає 15%). Цей факт можна пояснити тим, що завантаження виробничого обладнання відбувалося лише на 22% (найнижчий показник). Але, зважаючи на план освоєння та впровадження нових препаратів даним виробником (2 вакцини і 1 сироватка), можна мати надію на незначне підвищення рівня рентабельності в 2008-2009 роках. Невеликі обсяги біопрепаратів виготовляють виробничі підрозділи НДІ та деякі приватні виробники (зокрема НВП ТзОВ "Біо-Тест-Лабораторія", ВАТ "Біоветфарм", НВП "Укрвак", АТЗТ НВК "ДіаПрофМед", НВТОВ "Лей-конад" та ін.). Вітчизняне виробництво біопрепаратів забезпечує щорічну потребу України в цій продукції лише на 20% [1, 2, 6, 7].

Висновки. Сьогодні галузь ветеринарної фармації має усі можливості для того, щоб активно розвиватися і зайняти та утримувати позиції лідера на внутрішньому ринку дженерикових ветеринарних препаратів. На жаль, її зовнішній ринок обмежується країнами СНД, що є наслідком низької конкурентоспроможності вітчизняних ветеринарних препаратів. Для підвищення конкурентоспроможності продукції галузі ветеринарної фармації треба вирішити загальні завдання технологічного оновлення, пільгового кредитування та залучення інвестиційних ресурсів, підвищення ефективності науково-технічного забезпечення, а також підвищення стандартів якості на виробничих підприємствах, що передбачає сертифікацію виробництва за стандартами і запровадження правил GLP, GMP, GPP, GCP та ін.

Найактуальнішими з перелічених є завдання технологічного оновлення підприємств, які виготовляють ветеринарні біопрепарати, а також налагодження вітчизняного виробництва субстанцій і допоміжних речовин для виготовлення ветеринарних препаратів хіміко-фармацевтичної групи.

Література

1. Автореф. дис...д-ра вет наук:16.00.03 / С.А. Ничик; Ін-т експерим. і клін. вет. медицини. – Х., 2006. – 39 с.
2. Вербицький П.І., Коцюмбас І.Я., Гаврилюк О.Г. Становлення ринку ветеринарних препаратів України // Науково-технічний бюлетень Інституту біології тварин та ДНДКІ ветпрепаратів і кормових добавок. – 2005. – Вип. 6. – № 3, 4. – С. 12-18.
3. Гаврилюк О.Г. Конкуренція на вітчизняному ринку ветеринарних препаратів // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 8. – С. 46-55.
4. Гаврилюк О.Г. Конкурентне середовище ринку ветеринарних препаратів в Україні // Тези доповідей наук.-практ. конф. з міжнар. участю "Створення, виробництво, стандартизація, фармакоекономіка лікарських засобів та біологічно-активних добавок". – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – С. 519-520.
5. Гаврилюк О.Г., Косенко Ю.М. Формування ринку ветеринарних препаратів в Україні // Економіка АПК. – 2001. – №10. – С. 103-107.
6. Гаврилюк О.Г. Особливості ринку ветеринарних препаратів // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 9. – С. 19-27.
7. Коцюмбас І.Я., Гаврилюк О.Г., Тесляр Г.Ю. Інноваційна діяльність та розробка нових ветеринарних препаратів для ринку України // Науково-технічний бюлетень Інституту біології тварин та ДНДКІ ветпрепаратів і кормових добавок. – 2005. – Вип. 6. – № 3, 4. – С. 188-196.

АНАЛИЗ ПРОИЗВОДСТВА И РЕАЛИЗАЦИИ ВЕТЕРИНАРНЫХ ПРЕПАРАТОВ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ БИОФАБРИКАМИ УКРАИНЫ

И.В. Бушуева

Запорожский государственный медицинский университет

Резюме: сегодня отрасль ветеринарной фармации имеет все возможности для того, чтобы занять и удерживать позиции лидера на внутреннем рынке дженериковых ветеринарных препаратов.

Для повышения конкурентоспособности продукции отрасли ветеринарной фармации нужно решить общие задания технологического обновления, льготного кредитования и привлечения инвестиционных ресурсов, повышения эффективности научно-технического обеспечения, а также повышения стандартов качества на производственных предприятиях, что предусматривает сертификацию производства по стандартам внедрение правил GLP, GMP, GPP, GCP и др.

Самыми актуальными из перечисленных являются задания технологического обновления предприятий, которые изготовляют ветеринарные биопрепараты, а также налаживания отечественного производства субстанций и вспомогательных веществ, для изготовления ветеринарных препаратов.

Ключевые слова: государственные биофабрики, ветеринарная фармация, развитие отрасли.

ANALYSIS OF PRODUCTION AND REALIZATION OF VETERINARY PREPARATIONS THE STATE BIOFACTORIES OF UKRAINE

I.V. Bushueva

Zaporizhian State Medical Universiti

Summary: today industry of veterinary farmaciai has all of possibilities in an order to occupy and retain positions of leader at the internal market of dzhenerikovikh of veterinary preparations.

For the increase of competitiveness of the products of industry of veterinary farmaciai it is needed to decide the general tasks of technological update, favourable crediting and bringing in of investment resources, increase of efficiency of the scientific and technical providing, and also increases of standards of quality, on production enterprises, that foresees the certification of production after standards and introduction GLP, GMP, GPP, GCP and other.

Aktual'nymi from transferred are tasks of technological update of enterprises, which make veterinary biologics, and also adjustings of domestic production of substances and auxiliary matters, for making of veterinary preparations.

Key words: state biofactories, veterinary farmaciai, development of industry.